

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 87. An suspectus de haeresi cogi debeat abiurare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Quod initio nascēris Lutheranicæ perfidiæ valde laudabiliter Brixia Italiae civitas catholica & illustris consecuta est: nam ad extirpandam Lutherianam hæresim, quæ sese occulte insinuabat, præclarum & honorificum edidit statutum, quod Clemens VII. anno Domini MDXXVIII. & laudat & confirmavit: eius initium est: Placuit intelligere. quod etiam in fine huius operis inter litteras Apostolicas curavimus imprimendum.

Postest ergo exempli gratia saculares magistratus & Domini terrarum condere tale statutum, quoddam iudgi vel alij infideles in suis terris commorantes, teneantur hæreticos accusare seu denunciare, aut alia huiusmodi multa.

Equidem sententiam hanc nõ obscure cõfirmare videtur Beatus Augustinus Epistola 48. ad Vincentium, ubi ita scribit; Scitiant Reges terræ Christo, etiam ferendo leges pro Christo, hæc ibi. & Epistola 50. ad Bonifacium, quo loco ait ita: Nã & tēporibus Prophetarū, omnes Reges, qui populo Dei non prohibuerunt, nec euerterunt quæ contra Dei præcepta fuerant instituta, culpantur: & qui prohibuerunt & euerterunt super aliorum merita laudantur, hætenus Augustinus.

Illud præterea adiungo, quod si tanta esset iudicum ecclesiasticorum negligentia, ut iuxta Sanctiones canonicas, aut inquirere hereticos, aut eos punire, vel omittēret, vel omnino nollēt; tunc iudices saculares pie & iuste facerent, si ad extirpandos hereticos totis viribus, & conatu intēderent: immo vero omnino deberent ita facere, cum ad religionem defendendam penitus teneantur.

Tunc autem eorum statuta corruerent, at inuali da & nulla essent, cum in detrimētum fidei, & sancti officij impedimentum tenderent, c. Statutum de hæret. li. 2. & consuluit plene Paulus Parisius consil. 2. incip. Et si esse iudicium. vol. 4. nu. 104. & seq.

DE SUSPECTIS DE HÆRESI & DIFFAMATIS.

QVAESTIO LXXXVII.

An suspectus de hæresi cogi debeat abiurare.

Ctuagesima septima quæstio est; Vtrum Episcopus & Inquisitor inspectum de hæresi debeant cogere hæresim abiurare?

Respondemus q̄ sic; ut patet in c. Excommunicamus itaque, § qui autem de hæret. ubi dicitur sic: Qui autem inveni fuerint sola suspitione notabiles: nisi iuxta considerationem suspitionis, qualitatemq; personæ, propriam innocentiam congrua purgatione monstraverint, anathematis gladio feriuntur, et usque ad satisfactionem condignam ab omnibus evitentur: ita quod si per annum in excōicatione persisteant, ex tunc velut hæretici condemnentur. Et in c. Accusatus de hæret. lib. 6. dicitur ita: Accusatus de hæresi, vel suspectus, contra quem de

A hoc crimine magna & vehemens suspicio orta erat, si hæresim in iudicio abiuravit, postea committit in ipsa, cenferi debet quadam iuris fictione relapsus: licet ante abiurationem suam hæresis crimen plene probatum non fuerit contra ipsum. Si autem levis & modica suspicio illa fuerit (quantum ex hoc sit gravius puniendus) non tamen debet in hæresim relapsorum pena puniri.

COMMENT. CXXXVI.

Suspectos de hæresi abiurare debere explorati iuris est, ut evidenter probant leges canonice hoc loco ab Emerico allatæ. tradit vero hanc materiã idem Emericus copiose p. 2. q. 45. & 46. & de praxi agit. 3. par. in 4. 5. & 6. modo processum fidei terminandi. & in concilio Tarraconēsi. §. suspectus. de hæresi relato supra par. 2. & docet copiose Ioannes Royas singu. 1. Repertorium Inquisitorum. verbo, suspectus. Locatus in opere iudiciali verbo, suspicio. & alij varijs locis.

Nec refert, quantum ad hoc, an suspicio sit levis vel vehemens; omnis enim suspicio debet abiurari, vel purgari, ut copiose traditur præcitatis locis: sed eleganter in concilio Tholosano. c. 11. & in concilio Biterrensi c. 31. & quidquid ad hunc locum de abiuratione spectat, copiose tractavi supra in hac 3. parte super quarto modo processum fidei terminandi.

QVAESTIO LXXXVIII.

An diffamatio de hæresi sit indicenda purgatio canonica.

Ctuagesima octava quæstio est; Vtrum Episcopus & Inquisitor diffamato de hæresi debeant purgationem canonicam indicere?

Respondemus quod sic, iuxta c. excommunicamus itaque, extra de hæret. §. adijcimus. ubi dicitur sic; Adijcimus insuper, ut quilibet Archiepiscopus, vel Episcopus, per se aut per Archidiaconum suum, aut alias honestas idoneasque personas bis, aut saltem semel in anno propriam parochiam, in qua fama fuerit hæreticos habitare, circumbeat, & ibi tres, aut plures boni testimonij viros, vel etiam (si expedire videbitur) totam viciniam iurare compellat, quod si quos ibidem hæreticos sciverit vel aliquos occulta conventicula celebrantes, seu a communi conversatione fidelium, vita & moribus discedentes, eos episcopo studeat indicare. Ipse autem episcopus ad præsentiam suam conuocet accusatos, qui nisi se ab illicito reatu purgauerint, vel si post purgationem exhibitam in pristinam fuerint relapsi perfidiam, canonicè puniantur.

COMMENT. CXXXVII.

Non est ambigui iuris diffamatis de hæresi canonicam purgationem esse indicendam, quod probat textus quod Emericus hic utitur. De diffamatis de hæresi copiose egit auctor supra p. 2. q. 57. & qualiter debeat se purgare, docuit parte

Suspecti de hæresi abiurare debent.

Quævis hæresis suspicio abiuranda.

Diffamati de hæresi debent se purgare.